

Puutuoteteollisuus
Matti Mikkola

Liikenne- ja viestintäministeriö
kaisa.kuukasjarvi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
3.5.2018

LVM029:00/2018
LVM/678/01/2018

LAUSUNTO LIIKENNEINFRASTRUKTUURIN PUURAKENTAMISOHJELMALUONNOKSESTA

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Puutuoteteollisuus ry:ltä lausuntoa liikenneinfrastruktuurin puurakentamishjelmaluonnoksesta. Luonnos sisältää esityksen puunkäytön lisäämiseksi liikenneinfrakohteissa. Esityksen taustalla on valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta vuoteen 2030, jossa puurakentamisen edistäminen on yksi strategian esitetyistä toimenpiteistä.

Puutuoteteollisuus ry lausuu luonnoksen osalta kunnioittavasti seuraavaa.

Tavoite

Puurakentamishjelman tavoitteeksi on esitetty puusiltojen osuuden nostaminen uusien valtion rakentamien varsinaisten siltojen osalta 10 %:iin vuosittain vuoteen 2022 mennessä. Pidämme tavoitetta hyvänä, koska Liikenneviraston mukaan Suomessa esimerkiksi vuoden 2015 aikana ei olisi tehty yhtään puusiltaa. Esitämme, että myös Metsähallitus merkittävänä siltojen haltijana (yli 1000 siltaa) ja rakentajana sisällytetään tavoitteen piiriin.

Suomessa on siltoja arviolta 22 000 kappaletta, joista Liikenneviraston hallinnassa on noin 16 000 siltaa. Suomen siltakanta on ikääntymässä ja siltojen korjausvelka kasvaa. Rahoituksen puutteessa osa silloista joudutaan käyttämään hallitusti loppuun ja uusitaan, kun peruskorjaus ei ole enää huonon kunnan vuoksi mahdollista. Esitämme, että myös siltojen peruskorjauksessa ja yhä useammin peruskorjauksen yhteydessä tapahtuvassa uusimisessa otetaan tavoitteeksi 10 % puusiltojen osuus.

Ohjelmalle asetetut yleiset lähtökohdat

Teknologisten innovaatioiden sekä puun käyttöä edistävien referenssien ja volyymituotannon mahdollistaminen edellyttää, että innovaatiot hyväksytään mahdollisimman tehokkaan prosessin seurauksena julkiseen käyttöön. Volyymituotanto mahdollistaa kustannustehokkaat ratkaisut. Esitämme, että teknologisten innovaatioiden käyttöönoton nopeuttamiseksi uusimmat

Puutuoteteollisuus
Matti Mikkola

Liikenne- ja viestintäministeriö
kaisa.kuukasjarvi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
3.5.2018

LVM029:00/2018
LVM/678/01/2018

tyyppihyväksytyt puusillat käytäisiin läpi ja mahdolliset tarvittavat testit ja tarkistukset suoritettaisiin osana puurakentamisen ohjelmaa.

Nykytila

Puun käytöllä infrarakennuskohteissa toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita. Puu uusiutuvana materiaalina toimii luonnollisena hiilivarastona, valmistuksessa syntyvät hiilidioksidipäästöt ovat merkittävästi perinteisiä materiaaleja alhaisemmat. Puutuotteiden ja -ratkaisujen korkea esivalmistusaste mahdollistaa rakennuskohteen merkittävästi nopeamman ja kustannustehokkaan työmaatoteutuksen.

Esitämme, että toisen kappaleen lausetta muokataan seuraavasti: Puusiltojen rakentamista puoltaa uusituvan materiaalin avulla toteutettava hiilivarasto, korkeasta esivalmistusasteesta johtuva nopea toteutus ja kilpailukykyiset kustannukset sekä puusiltojen valmistuksesta ja käytöstä aiheutuvat alhaisemmat hiilidioksidipäästöt.

Toimenpideohjelma

Nopeat toimenpiteet. Pidämme hyvänä, että toimenpiteitä pyritään käynnistämään mahdollisimman nopeasti.

Esitämme, että nopeisiin toimenpiteisiin lisätään:

Nykyisten tyyppihyväksytyjen puusiltojen käyttöä rajoittavien tekijöiden tunnistaminen ja rajoitusten poistaminen tarvittavien testien avulla (esimerkiksi törmäystestit, kaidekiinnitykset). Mahdolliset puusiltoja koskevat rajoitukset pitää tunnistaa ja eliminoida ja näin mahdollistaa jo nyt käytössä olevien siltojen laajamittaisempi käyttö.

Laaditaan listaus seuraavan viiden vuoden uusista siltahankkeista sekä uudistettavista silloista ja asetetaan tavoitteet hankkeittain kymmenen prosentin osuuden saavuttamiseksi vuoteen 2022 mennessä. Laaditaan hankintaa varten suunnitelmat sillan / siltojen toteuttamiseksi puusiltoina.

Suunnittelukilpailun näemme hyvänä toimenpiteenä. Toivomme, että kilpailu sisältäisi tuotemallien ja – rakenteiden lisäksi myös uudet menetelmät ja palvelumallit. Esitämme, että idea- ja suunnittelukilpailutoimenpiteet toteutetaan yhdessä tiedon ja osaamisen lisäämisen toimenpiteiden kanssa siten, että tarvittavat selvitykset ja osaamistarpeiden kartoitus sekä tutkimustyö tehdään ennen tai osana kilpailuja.

Puutuoteteollisuus
Matti Mikkola

Liikenne- ja viestintäministeriö
kaisa.kuukasjarvi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
3.5.2018

LVM029:00/2018
LVM/678/01/2018

Suunnittelu- ja hankintamallit. Pidämme hyvänä, että käyttömahdollisuuksia ryhdytään arvioimaan aktiivisesti. Esitämme astetta tiukempaa vaatimusta valmistelutyöhön ja suunnitteluun siten, että tiehankkeiden valmistelussa edellytetään puun käyttömahdollisuuksien arviointia. Hankkeen suunnittelussa puuvaihtoehto on oltava mukana ja suunnitelmat tehdään kustannustehokas puuvaihtoehto mahdollistaen. Hankkeen elinkaarikustannusten pitää pohjautua oikeaan, ajantasaiseen tietoon.

Tiedon ja osaamisen lisääminen. Pidämme erittäin hyvänä, että toimenpiteisiin sisältyy puusiltojen elinkaarikustannusten tarkempi selvitys ja vertailu muiden materiaalien elinkustannuksiin. Näin voidaan poistaa puusiltoihin liittyvät perusteettomat oletukset. Esitämme, että elinkaarikustannusten selvitystyön ohjausryhmään nimetään sekä teollisuuden, suunnittelijoiden että rakennuttajien edustajat.

Kyllästysteollisuuden kannalta on tärkeää, että Liikennevirasto yhdessä ELY-keskusten kanssa noudattaa hankinnoissaan rakennustapaohjeiden laatuvaatimuksia. Näin voidaan varmistaa puutavaran pitkä kestoikä.

Esitämme, että tiedon ja osaamisen lisäämisen toimenpiteiksi lisätään:

Osallistuminen rahoittajana Suomessa 2019 toteutettavaan puurakentamisen kv. konferenssiin (Forum Wood Building Nordic) ja puupohjaisen liikenneinfran sisällyttäminen vahvasti konferenssin ohjelmaan. Esitämme myös, että em. konferenssi sidotaan osaksi puusillan suunnittelukilpailua (kohta nopeat toimenpiteet).

Esitämme myös, että kv. selvityksen käynnistämiseen ja elinkaarikustannusten selvitykseen liittyen selvityksen koordinoijaksi valitaan suomalainen yliopisto / korkeakoulu ja edistetään ja nopeutetaan oppimista näin myös osallistavan tutkimuksen avulla. Näin voidaan viedä eteenpäin sitä tietotaitoa, jota hankittiin esimerkiksi Durable wood bridges hankkeen aikana.

Puun laajat käyttömahdollisuudet

Puulla on laajat käyttömahdollisuudet ja ohjelmassa on otettu kattavasti huomioon erilaisia käyttökohteita.

Puutuoteteollisuus
Matti Mikkola

Liikenne- ja viestintäministeriö
kaisa.kuukasjarvi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
3.5.2018

LVM029:00/2018
LVM/678/01/2018

Kyllästysteollisuus tekee töitä ylläpitääkseen kreosootin käytön vielä 2021 vuoden jälkeen, sillä kreosootikyllästyksen loppumisella voisi olla muita välillisiä vaikutuksia myös infrakohteiden rakentamiseen. Uusi hyväksyntäpäätös on taas vireillä.

Haluamme korostaa, että kreosootin mahdollinen poistuminen ei rajoita puunkäyttöä tai suunnittelua infrarakentamisessa. Korvaavan aineen ja suojausmenetelmien kehittämisen eteen tehdään töitä puurakenteiden suojaamiseksi. Esitämme, että puunsuojamenetelmien tutkimus ja kehittäminen olisi osa liikenneinfran puurakentamisohjelmaa.

Esitämme, että toimenpiteisiin lisätään puun käytön salliminen liikennepaikkojen laiturirakenteissa pitkäaikaisratkaisuin, nykyinen ohje ”RATO 16 Väylät ja laiturit, Liikenneviraston ohjeita 43/2017” sisältää vanhentuneita tulkintoja esim. liukkaudesta, jotka ovat teknisesti puurakenteilla vältettävissä. Sekä Kestopuuteollisuus että Suomen Rautatiematkustajat ovat omassa lausunnossaan nostaneet asian myös esille.

Toimenpiteeksi esitämme myös informaatiomateriaalin laatimista ja infotilaisuuksien pitämistä seminaarisarjan muodossa puun käytön lisäämiseksi kaupungeissa ja kunnissa. Maantie- ja muiden siltojen sekä melusteiden lisäksi käyttökohteita kunnissa löytyy mm. kävelyreittien ja pyöräväylien rakenteissa, kuten puiset portaat, puukaiteet, rampit, esteettömyysluiskat ja puupengerrykset.

Kunnioittavasti

Matti Mikkola
Toimitusjohtaja
Puutuoteteollisuus ry

Puutuoteteollisuus ry on suomalaisten puutuoteteollisuusyritysten ja toimijoiden edunvalvoja ja yhteinen ääni. Palvelemme puutuoteteollisuutta edistämällä alan kasvua, kilpailukykyä, uudistumista ja eurooppalaista yhteistyötä. Puutuoteteollisuus on kiinteä osa metsäteollisuutta ja biotalouden ydintä. Tuotteet valmistetaan uusituvasta raaka-aineesta. Ne ovat kierrätettäviä ja edistävät ympäristön ja ihmisten hyvinvointia. Puutuoteteollisuus työllistää Suomessa noin 26 000 henkilöä. Toimialan tuotannon arvo vuonna 2016 oli noin 6,7 miljardia euroa ja viennin arvo noin 2,7 miljardia euroa.